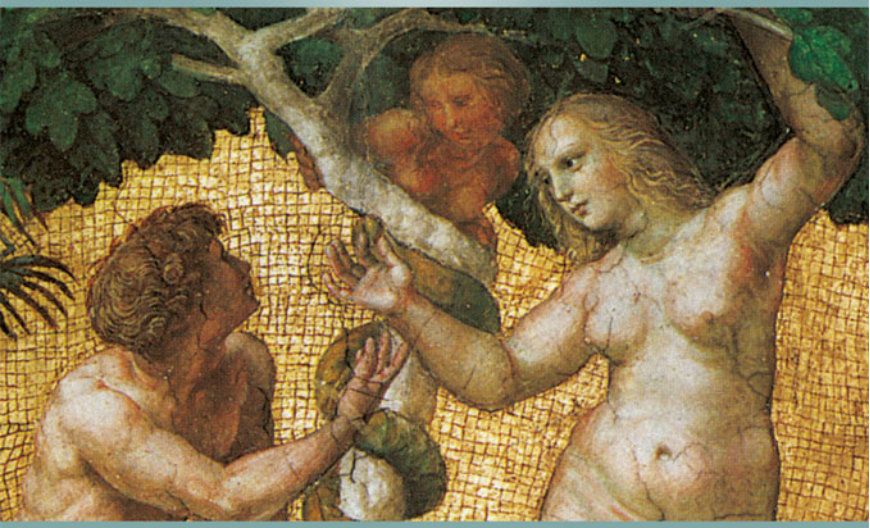
DAG TESSORE

HLAVNÍ NEŘESTI

Jak vyléčit sedm nemocí duše

e-knihy

Děkujeme Vám za nákup této e-knihy. Jsme rádi, že můžeme touto cestou přinášet dobré zprávy do světa digitálních médií.

Jestliže se Vám podařilo dokument stáhnout z nějakého webu bez placení, tak si jej, prosím, pořiďte ještě jednou, férově, na našich webových stránkách http://www.paulinky.cz/obchod/E-knihy/. Může se Vám zdát, že je to zbytečné a že chceme na e-knihách vydělávat. I vydání e-knihy nás něco stojí, zejm. autorská práva, překlad a redakční práci. Vaše platby nám tak umožňují vydávání dalších elektronických titulů.

Nakladatelství Paulínky
www.paulinky.cz

DAG TESSORE

HLAVNÍ NEŘESTI

Jak vyléčit sedm nemocí duše

Paulínky

© Città Nuova Editrice, 2007
Via degli Scipioni, 265 – 00192 Roma

© Nakladatelství PAULÍNKY, 2009
Petrská 9, 110 00 PRAHA 1
Tel.: 222 311 206
E-mail: paulinky@paulinky.cz www.paulinky.cz

ISBN 978-80-86949-68-0 (Tištěná kniha)
ISBN 978-80-7450-277-4 (PDF)
ISBN 978-80-7450-278-1 (ePUB)
ISBN 978-80-7450-279-8 (Mobipocket)

Úvod

Mnozí jistě slyšeli vyprávět o „sedmi hlavních neřestech" – alespoň proto, že už vešly do běžného jazyka. Někteří si snad vzpomenou na *Božskou komedii*, kde se rozdělení hříšníků v Pekle a Očistci opírá o sedm neřestí. Vyloučíme-li však takovou povrchní nebo čistě kulturní znalost, co víme o neřestech? Víme, jaké jsou tyto neřesti a co která z nich opravdu představuje? Je nám jasné, co znamená slovo „neřest"? A především: ví ještě dnešní křesťan, jaké konkrétní „práci" je třeba se věnovat, aby se osvobodil od těchto sedmi nemocí duše?

Paradoxně to, co naši otcové víry nazývali „neřestmi", je v dnešním chápání spojováno téměř se ctností: záliba v dobrém jídle, právo na sexuální svobodu, umění vydobýt si respekt, hrdost a soutěživost. – Nejsou to snad do současného jazyka přeloženy nestřídmost, smilstvo, hněv a pýcha?

Tato knížka by chtěla být malým průvodcem, více praktickým než teoretickým, který by pomohl modernímu křesťanovi vzít znovu do svých rukou vlastní život a zapracovat na sobě tím, že začne od diagnózy

a léčby sedmi nemocí, z nichž vychází každé duchovní a tělesné zlo člověka. Budeme proto pečlivě sledovat učení velkých znalců lidské duše, jimiž jsou církevní otcové. Téměř každá věta této knihy je vzata z asketických děl Otců nebo podle nich upravena, ale pro pohodlnější četbu jsme se vyvarovali množství poznámek a bibliografických odkazů. Zvláště tři knihy (které doporučujeme přečíst celé) nám posloužily ke stálým odkazům, nakolik pojednávají specificky o našem tématu: *Peri ton okto pneumaton tes ponerias* [*OS*, Osm duchů ničemnosti] svatého Nila z Ancyry či pravděpodobněji Evagria Pontica († 399), *De institutis coenobiorum et de octo principalium vitiorum remediis* [*IC*, Zvyky cenobitů a léky na osm základních neřestí] svatého Jana Cassiana († 435) a *Scala paradisi* [*SP*, Žebřík do ráje] svatého Jana Klimaka († 649).[1]

1 Autor v italském originále používá názvy citovaných děl v italštině. Názvy jsme uvedli v původním jazyce, pokud byly k dispozici, tedy v latině, řečtině apod., a k tomu také český překlad či český titul, pokud bylo dílo už v češtině vydáno. To se týkalo především díla Jana Cassiana *Zvyky cenobitů a léky na osm základních neřestí* (lat. De institutis coenobiorum et de octo principalium vitiorum remediis, český překlad vydalo Benediktinské arciopatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty 2007–2008 v Praze, přel. Ondřej Koupil a kol.) a *Výroků a příběhů pouštních otců* (řec. Apofthegmata I–III, český překlad vydalo Benediktinské arciopatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty 2000–2008 v Praze, přel. Jiří Pavlík), z nich jsme tedy citovali. Ostatní citace jsou překladem z italštiny. (pozn. překl.).

Sedm hlavních neřestí je ve skutečnosti jasně vyjádřeno už v Bibli: kolikrát jak Starý, tak Nový zákon varují před zlem smilstva, závisti nebo pýchy! Nicméně je třeba obrátit pozornost ke 4. století po Kristu, kdy se začíná mluvit o velmi přesné skupině neřestí – různých, a přece mezi sebou úzce propojených. První svědectví pocházejí od Evagria Pontica a od ostatních otců východního mnišství. Ti popisují „osm duchů [nebo myšlenek] ničemnosti" (viz např. od Evagria Osm duchů ničemnosti a Anatoliovi, o osmi myšlenkách), o kterých znovu shodně pojednává představitel západního mnišství Jan Cassianus, který mluví o „osmi hlavních neřestech".[2] Později se prosadila tendence mluvit pouze o sedmi, neboť do jedné neřesti se spojily domýšlivost a pýcha.[3] V latinské tradici, jak dosvědčuje svatý Řehoř Veliký († 604), byly smutek a zahálčivost sloučeny v jednu neřest a jako náhrada byla doplněna závist. Svatý Řehoř je nazývá „sedm hlavních neřestí", přičemž každá z nich „plodí množství dalších neřestí". Jeho formulace je tou, která zůstává definitivně v katolické

2 Jan Cassianus: *Zvyky cenobitů a léky na osm základních neřestí* (lat. De institutis coenobiorum et de octo principalium vitiorum remediis, dále *IC*, přel. Ondřej Koupil a kol.). Praha, Benediktinské arciopatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty 2007–2008, V, 1.

3 Srov. Jan Klimakos: *Scala paradisi* [dále *SP*, Žebřík do ráje], XXII, 122.